

Nieuwsbrief Robuuste RUD, nr 1. oktober 2023

Over de oprichting van omgevingsdiensten

De vuurwerkramp in Enschede en de cafébrand in Volendam. Ruim twintig jaar geleden, maar nog altijd in ieders geheugen gegrift. Deze twee grote incidenten zorgden voor een eveneens grote verandering op het gebied van toezicht en handhaving: de omgevingsdiensten werden opgericht.

Na de twee rampen bleek dat de gemeenten en provincies onvoldoende toegerust waren op de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving, oftewel de VTH-taken. In 2008 deed de commissie Mans onderzoek naar de uitvoering van de VTH-taken. De uitkomst was om de kennis en expertise te bundelen. Hoe? Door het oprichten van regionale omgevingsdiensten.

RUD Zeeland van start

Rijk, gemeenten en provincies sloten een overeenkomst. Landelijk zagen 29 omgevingsdiensten het licht. Eén daarvan was de Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland. In 2014 gingen we in Terneuzen van start met zo'n zeventig medewerkers. Ieder jaar groeien we en wordt ons takenpakket uitgebreid. Momenteel werken we met ongeveer 100 collega's aan een schoon en veilig Zeeland.

Dit is waar we goed in zijn

We hebben ruim 8500 bedrijven in het bestand. We zijn verantwoordelijk voor het verlenen van

omgevingsvergunningen en voeren extra taken uit voor onze opdrachtgevers. Zo controleren we bijvoorbeeld of zwemplaatsen in de zomer voldoen aan de eisen en of bodemsaneringen op de juiste manier worden uitgevoerd. We zijn onafhankelijk, objectief en zorgvuldig. Met de juiste kennis en kunde, willen we die lijn vasthouden en voortzetten. Want dit is waar we goed in zijn.

De weg naar een robuuste RUD

We zijn goed in wat we doen, maar beschikken over relatief weinig personeel voor het uitvoeren van de VTH-taken. Onze omgevingsdienst moet robuuster worden. Dat is ook de conclusie die de commissie Van Aartsen landelijk trok in 2021. Wat is er ondertussen al gebeurd? We nemen u mee.

Voormalig staatssecretaris Van Velthoven gaf in 2020 een opdracht aan de commissie Van Aartsen: beoordeel de werking van het stelsel van omgevingsdiensten en kom met aanbevelingen. De commissie Van Aartsen nam het rapport van de commissie Mans als uitgangspunt en ging ermee aan de slag. In 2021 werd het rapport 'Om de leefomgeving' gepresenteerd. De conclusie: robuuster worden en het hele VTH-stelsel versterken.

Werk aan de winkel

Hoe worden we robuuster? Dat is aan de gemeenten, provincie, het Rijk en de omgevingsdiensten. Onder de naam Interbestuurlijk Programma Versterking stelsel Vergunningen Toezicht en Handhaving (IBP VTH) is in 2022 een landelijk programma gestart, waarmee de aanbevelingen van de commissie Van Aartsen worden uitgevoerd. Die zijn uitgevoerd in zes pijlers. TwynstraGudde en SPPS Consultants onderzochten ook de milieutaken van Zeeland en bevestigen het beeld wat Van Aartsen schetst. Werk aan de winkel dus.

Om welke zes pijlers gaat het?

- 1 Robuustheid en financiering
- 2 Bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving en

vervolging

3 Informatievoorziening

4 Kennisinfrastructuur

5 Onafhankelijke uitvoering van Toezicht en Handhaving

6 Monitoring kwaliteit milieutoezicht

We halen de twee belangrijkste er even uit. Met name de eerste pijler vraagt om een organisatie die beter opgewassen is tegen de taken die we opgedragen krijgen. Dat vraagt ook om bijbehorende financiering. De vierde pijler vereist investering in de benodigde kennis van onze medewerkers.

Wat is er al gebeurd?

We werkten aan een meerjarenplan, waar de rapporten van Van Aartsen en TwynstraGudde de basis voor vormden. Dat werd in maart 2023 besproken in een informatieve sessie in het Algemeen Bestuur (AB). Omwille van een zorgvuldige voorbereiding heeft het AB aangegeven dat zij het belangrijk vonden dat hun ambtelijke medewerkers betrokken worden bij de verdere uitwerking. Vervolgens dacht het Dagelijks Bestuur (DB) na over de vervolgstappen. Zij gaf afgelopen april de concrete opdracht: geef aan wat er op korte termijn moet gebeuren om robuust te worden. Daar gingen we voortvarend mee aan de slag. Het voorstel van strategisch werven, wat aan u als raden en Staten werd aangeboden, is hier een uitkomst van. Strategisch werven is noodzakelijk voor de continuering van de huidige taken. Om robuust te worden is dit echter nog niet voldoende.

Voor de verdere uitwerking van het meerjarenplan en de invulling ervan werd een Deelnemersoverleg Plus (DO+) in het leven geroepen, met deelnemers vanuit alle betrokken partijen. Op 17 juli kwam alles helemaal in een stroomversnelling. Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat stuurde een brief aan het AB met een duidelijk boodschap. De robuustheid van alle omgevingsdiensten moet getoetst worden. Daarvoor is een werkgroep toetsingskader opgericht, die in augustus voor het eerst bij elkaar kwam.

Samenwerkende partijen

De samenwerkende partijen in het IBP VTH zijn de verschillende koepels van provincie, gemeenten en omgevingsdiensten (IPO, VNG, ODNL), de ministeries van Justitie en Veiligheid, Infrastructuur en Waterstaat en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Kennismaken met de werkgroep

In twee middagen kan er veel gebeuren. De gloednieuwe werkgroep toetsingskader zette de schouders eronder en kwam tot een eensgezinde conclusie: RUD Zeeland is niet robuust, maar kan dit wel worden. Daar willen we allemaal wat aan doen.

Vanuit het Deelnemersoverleg Plus (DO+) werd de werkgroep toetsingskader gevormd. Het toetsingskader is een instrument van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, om na te gaan hoe we het doen bij elk van de zes kritieke prestatie-indicatoren (KPI's).

Samenstelling werkgroep

Vanuit de provincie Zeeland sluiten Roelie Mulder, Annelies van der Plas, Ronny de Troije en Diana Martens aan. Vanuit Zeeuws-Vlaanderen zijn dat Patricia de Croock en Martijn Eggermont. Namens de Sorbet-gemeenten sluiten Freek Schouten en Michael Beverwijk aan en Ruud Horijon namens Walcheren en Schouwen-Duiveland.

Vanuit RUD Zeeland nemen MT-leden Willem de Wit en Ineke Jansen deel en sluit controller Karin Hofsteede aan. Bastiaan den Daas en Juliëtte van Gilse zijn de strategisch adviseurs van RUD Zeeland. Zij voorzien de werkgroep van informatie en bewaken de deadlines.

Toetsingskader invullen

Op 24 en 30 augustus kwam de werkgroep in het provinciehuis in Middelburg samen om het toetsingskader in te vullen. Dat gebeurde efficiënt, maar ook met ruimte voor discussie en vragen. "We moeten tot een gezamenlijk gedragen stuk komen", vatte Willem de Wit

samen. Sommige punten spraken voor zich. Op het vlak van innovatie en budget voldoen we niet. De begroting zou jaarlijks minimaal 16,5 miljoen (gerekend met het prijspeil van 2023) moeten zijn, daar zitten wij met 13,5 miljoen onder. Ook in fte's zijn we nog te klein. We hebben bovendien geen opleidingsprogramma, wat voor innovatie juist belangrijk is.

Zorgvuldig proces

Het hele proces gaat zorgvuldig. Na het gezamenlijk invullen werd het resultaat rondgestuurd en reacties en opmerkingen werden door de strategisch adviseurs meegenomen. Vervolgens werd het ingevulde toetsingskader voorgelegd aan het AB en verstuurd naar het ministerie.

Wie niet aan alle zes de KPI's voldoet, maakt een plan van aanpak waarin staat hoe daar wél aan voldaan kan worden. Door het invullen van het toetsingskader, is ook meteen een voorzet gegeven voor het maken van het plan van aanpak. Dat gaat door dezelfde werkgroep opgesteld worden.

Betrekken raden en staten

Omdat er veel staat te gebeuren voor RUD Zeeland is het belangrijk dat de raden en staten worden betrokken in dit proces. Er zal in ieder geval een moment worden georganiseerd om u als raden en staten bij te praten en mee te nemen in het proces tot het komen van een voorgenomen plan van aanpak.

Zienswijzeprocedure

De deadline voor het plan van aanpak is 1 april. Helaas is het door de korte tijdspanne die door het ministerie van lenW is gegeven, niet mogelijk om een volledige zienswijzeprocedure te doorlopen vóór de deadline van 1 april. Het AB neemt daarom eind maart een voorgenomen besluit. Dit betekent dat het plan van aanpak wat naar het ministerie wordt gestuurd, slechts een voorgenomen plan van aanpak zal zijn. De zienswijzeprocedure zal meteen na verzending van het voorgenomen plan van aanpak gestart worden.

TIJDLIJN

OP WEG NAAR EEN ROBUUSTE RUD

In korte tijd is er veel gebeurd én er staat nog veel te gebeuren. We zetten nog even de tijdlijn op een rijtje. Waar komen we vandaan, waar staan we nu en wat komt er nog aan?

MAART 2023

Het Algemeen Bestuur (AB) praat over het meerjarenplan.

1

APRIL 2023

Het Dagelijks Bestuur (DB) geeft een concrete opdracht: geef aan wat op korte termijn moet gebeuren om robuust te worden.

2

JULI 2023

Landelijk gebeurt er ondertussen ook van alles. Op 17 juli stuurt het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat een brief aan het AB van RUD Zeeland. De robuustheid van alle omgevingsdiensten moet getoetst worden.

3

AUGUSTUS 2023

Er wordt snel geschakeld. Er wordt een werkgroep toetsingskader opgericht. De eerste vergadering van van de werkgroep wordt gehouden op 24 augustus.

4

OKTOBER 2023

Met het invullen van een toetsingskader, wordt duidelijk of we voldoen aan de zes kritieke prestatie-indicatoren (KPI's.) Dat is niet het geval. Het resultaat is ingeleverd bij de staatssecretaris van IenW.

5

APRIL 2024

Als er niet wordt voldaan aan alle zes KPI's, moet er een plan van aanpak worden gemaakt. Dat moet uiterlijk 1 april 2024 worden ingeleverd. Vervolgens wordt dat, inclusief begrotingswijziging, voorgelegd aan gemeenteraden en Provinciale Staten.

6

APRIL 2026

Op uiterlijk 1 april 2026 moeten alle omgevingsdiensten robuust zijn door aan de zes KPI's te voldoen.

7

Lees eerder verschenen nieuwsbrieven van
RUD Zeeland

RUD Zeeland

Website: RUD-ZEELAND.NL

[Uitschrijven](#)